

Notă explicativă la proiectul bugetului or. Rezina pe anul 2021

Introducere

În atenția consilierilor orășanești din or. Rezina, conducătorilor de instituții publice finanțate din bugetul orășanesc, și societății civile se propune spre examinare și discuții proiectul bugetului or. Rezina pe anul 2021.

Prezenta notă informativă oferă detalii cu privire la structura bugetului or. Rezina și conține principalele descrieri ale particularităților elaborării proiectului de buget pe anul 2021.

Proiectul bugetului or. Rezina pe anul 2021 este elaborat în conformitate cu prevederile Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181 din 25 iulie 2014, Legii nr.397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale, ținând cont de Particularitățile privind elaborarea de către autoritățile administrației publice locale a proiectelor bugetelor locale pentru anul 2021 și a estimărilor pe anii 2022-2023, comunicate prin circulara bugetară 2021-2023 a Ministerului Finanțelor.

Începând cu anul 2016, potrivit Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25 iulie 2014, elaborarea proiectului de buget se efectuează în baza:

- Clasificatiei bugetare, aprobate prin Ordinul Ministrului Finanțelor nr.208 din 24.12.15;
- Setului metodologic privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului, aprobat prin Ordinul Ministrului Finanțelor nr.209 din 24.12.15.

Pentru estimarea veniturilor și cheltuielilor bugetului pe anul 2020 a fost utilizată informația privind veniturile și cheltuielile perioadelor precedente, în special sumele aprobate și precizate pentru anul 2020. În tabelele de mai jos, cu titlu de informare este prezentată informația privind executarea scontată a bugetului or. Rezina pe anul 2020:

Tabel: Analiza executării bugetului or. Rezina la partea de venituri pentru anul 2020:

Denumirea	Aprobat	Precizat pe an	Executat la 19.11.2020	Executat fata de precizat
				in %
1	3	4	5	7
I.VENITURI TOTAL	39 523,10	45 413,01	31 959,10	70.4
<i>Impozite si taxe, total:</i>	<i>15 965,70</i>	<i>15 185,00</i>	<i>12 142,43</i>	<i>80.0</i>
<i>Impozit pe venitul persoanelor fizice</i>	<i>13 000,00</i>	<i>12 219,30</i>	<i>9 441,15</i>	<i>77.3</i>
Impozite pe proprietate, din care:	989,60	989,60	809,46	81.8
Impozitul funciar al persoanelor juridice si fizice, inregistrate in calitate de intreprinzator	224,50	224,50	203,28	90.5
Impozitul funciar al persoanelor fizice-cetateni	12,40	12,40	21,02	169.5
Impozitul pe bunurile imobiliare ale persoanelor juridice	65,10	65,10	59,97	92.1
Impozitul pe bunurile imobiliare ale persoanelor fizice	10,20	10,20	6,83	67.0
Impozitul pe bunurile imobiliare achitat de catre persoanele juridice si fizice inregistrate in calitate de intreprinzator din valoarea estimata (de piata) a bunurilor imobiliare	366,40	366,40	265,41	72.4
Impozitul pe bunurile imobiliare achitat de catre persoanele fizice cetateni din valoarea estimata (de piata) a bunurilor imobiliare	310,50	310,50	250,67	80.7
Impozit privat incasat in bugetul local de nivelul I	0,50	0,50	2,29	>200
Taxele locale, din care:	1 976,10	1 976,10	1 891,82	95.7
Taxa de piata	37,90	37,90	38,63	101.9
Taxa pentru amenajarea teritoriului	360,00	360,00	360,49	100.1
Taxa pentru prestarea serviciilor de transport auto de calatori pe teritoriul municipiilor, orașelor si satelor (comunelor)	3,80	3,80	13,42	>200
Taxa de plasare (amplasare) a publicitatii (reclamei)			0,16	

Taxa pentru dispozitivele publicitare	40,00	40,00	40,62	101.6
Taxa pentru parcare	13,60	13,60	4,15	30.5
Taxa pentru unitatile comerciale si/sau de prestari servicii	1 090,00	1 090,00	1 116,26	102.4
Taxa pentru cazare	30,80	30,80	6,51	21.1
Taxa pentru patenta de intreprinzator	400,00	400,00	311,59	77.9
Granduri, din care:	0,00	375,00	187,50	50.0
Granturi capitale primite de la organizatiile internationale pentru proiecte finantate din surse externe pentru bugetul local de nivelul 1		375,00	187,50	50.0
Alte venituri, din care:	4 120,00	4 120,00	3 561,28	86.4
Dividende primite de la cota parte a proprietatii publice in societatile pe actiuni in bugetul local de nivelul 1	1 775,00	1 775,00	2 505,92	141.2
Arenda terenurilor cu destinatie agricola incasata in bugetul local de nivelul I	244,70	244,70	58,32	23.8
Arenda terenurilor cu alta destinatie decit cea agricola incasata in bugetul local de nivelul I	385,80	385,80	208,94	54.2
Plata pentru certificatele de urbanism si autorizaiile de construire sau desfiintare in bugetul local de nivelul 1	5,00	5,00	5,10	102.0
Plata pentru locatiunea bunurilor patrimoniului public incasata in bugetul local de nivelul I	38,50	38,50	3,47	9.0
Incasari de la prestarea serviciilor cu plata	1 117,00	1 117,00	287,24	25.7
Plata pentru locatiunea bunurilor patrimoniului public	550,00	550,00	450,02	81.6
Alte venituri incasate in bugetele locale de nivelul 1	4,00	4,00	42,13	>200
Impozitul unic perceput de la rezidentii parcurilor pentru tehnologia informatiei			0,14	
Transferuri primite în cadrul bugetului public național total, din care	19 437,40	25 733,01	16 067,89	62,44
Transferuri curente primite cu destinatie speciala intre bugetul de stat si bugetele locale de nivelul I pentru invatamantul prescolar, primar, secundar general, special și complementar (extrascolar)	16 010,00	16 010,00	11 916,95	74.4
Transferuri curente primite cu destinatie speciala intre bugetul de stat si bugetele locale de nivelul 1 pentru infrastructura drumurilor	1 656,30	1 656,30	1 656,30	100.0
Transferuri capitale primite cu destinatie speciala intre bugetul de stat si bugetele locale de nivelul 1		1 000,00	121,72	12.2
Transferuri curente primite cu destinatie generala intre bugetul de stat si bugetele locale de nivelul I	1 771,10	1 771,10	1 653,03	93.3
Alte transferuri curente primite cu destinatie generala intre bugetul de stat si bugetele locale de nivelul 1		780,70	683,11	87.5
Transferuri capitale primite cu destinatie speciala intre institutiile bugetului de stat si institutiile bugetelor locale de nivelul 1		4 514,91	36,78	0.8

Tabel: Analiza executrii bugetului local pe anul 2020 la partea de cheltuieli, în aspect funcțional:

Denumirea grupelor principale de funcții	Cod F1- F3	Aprobat	Precizat pe an	Executat la 19.11.20	Executat fata de precizat
		Suma	Suma	Suma	in %%
1	2	3	5	7	
Cheltuieli, total		39 523,10	47 924,71	30 007,65	62,61

Servicii de stat cu destinatie generala	01	5 866,90	5 347,81	4 027,66	75,31
Servicii in domeniul economiei	04	3 209,40	5 241,33	4 499,20	85,84
Gospodaria de locuinte si gospodaria serviciilor comunale	06	11 840,30	14 820,23	7 742,67	52,24
Cultura, sport, tineret, culte si odihna	08	1 484,40	2 818,63	1 230,45	43,65
Invatamint	09	17 122,10	19 228,71	12 039,67	62,61
Protectie sociala	10	0,0	468,00	468,00	100,00

Obiectivul bugetului orasului pe anul 2021 constă în asigurarea continuității politicilor asumate pînă în prezent, cu unele îmbunătățiri, limitate de resursele disponibile, menținînd totodată echilibrul bugetar.

Sinteza indicatorilor principali ai bugetului orasului: venituri, cheltuieli, inclusiv cheltuielile de personal. Limitele maxime a unităților de personal din instituțiile bugetare finanțate din bugetul raional sunt reflectate în anexa nr. 6 la proiectul deciziei.

Venituri

Volumul planificat al veniturilor bugetului or. Rezina în anul 2021, propus spre aprobare, constituie 37542,4 mii lei, fiind în scădere față de suma aprobată pe anul 2020 cu 5,01 puncte procentuale. Veniturile bugetului orasului sînt alcătuite din:

1. **Defalcări de la veniturile generale de Stat în sumă de 10500,00 mii lei**, din care:
2. Impozitul pe venit de la persoanele fizice (111110) – 10500,00 mii lei, inclusiv: impozitul pe venitul reținut din salariu 10500,00 mii lei, ce reprezintă 50% din sumele preconizate spre încasare de la contribuabili în teritoriul or. Rezina. La planificarea impozitului pe venit reținut din salariu (111110) s-au luat în considerație dinamica încasărilor pe acest compartiment pe anii 2018-2019 și 10 luni ale a. 2020, politicile statului în domeniul majorării salariilor în sectorul bugetar.
3. **Impozite pe bunurile imobiliare.** La estimarea încasărilor impozitului funciar și impozitului pe bunurile imobiliare și la efectuarea calculelor pe tipuri de impozite și înlesniri fiscale, s-a ținut cont de prevederile Titlului VI al Codului fiscal, Legii nr.1056-XIV din 16 iunie 2000 pentru punerea în aplicare a Titlului VI al Codului fiscal, Instrucțiunii Ministerului Finanțelor nr.11 din 4 septembrie 2001 „Cu privire la modul de calculare și achitare la buget a impozitului funciar și pe bunurile imobiliare”, datele evidenței fiscale, datele Cadastrului funciar, decizia consiliului or. Rezina privind mărimea cotelor stabilite la aceste impozite, precum și datele serviciilor de colectare a impozitelor și taxelor locale din cadrul primărie or. Rezina – **983,9 mii lei**, dintre care:
 - 3.1. Impozitul funciar al persoanelor juridice și fizice, înregistrate în calitate de întreprinzător – 210,00 mii lei;
 - 3.2. Impozitul funciar încasat de la persoanele fizice- cetățeni -23,7 mii lei;
 - 3.3. Impozitul pe bunurile imobiliare ale persoanelor juridice – 60,0 mii lei;
 - 3.4. Impozitul pe bunurile imobiliare ale persoanelor fizice - 10,2 mii lei;
 - 3.5. Impozitul pe bunurile imobiliare achitat de către persoanele juridice și fizice înregistrate în calitate de întreprinzător din valoarea estimată (de piață) a bunurilor imobiliare – 366,4 mii lei;
 - 3.6. impozitul pe bunurile imobiliare, achitat de către persoanele fizice-cetățeni din valoarea estimată (de piață) a bunurilor 313,1 mii lei.
 - 3.7. Impozitul privat încasat în bugetul local de nivelul I – 0,5 mii lei.
4. **Taxele locale – 1555,3 mii lei**, cu luarea în considerare a dinamicii încasărilor în anii 2019-2020, care conform proiectului politicii fiscale nu vor suferi modificări esențiale.

- 4.1. Taxa de piață – 37,9 mii lei; anual, 5 lei pentru fiecare metru pătrat de pe suprafața totală a terenului și a imobilelor amplasate pe teritoriul pieței.
- 4.2. Taxa pentru amenajarea teritoriului - 360,0 mii lei, 120 lei anual pentru fiecare salariat și/sau fondator al întreprinderii, în cazul în care aceștia activează în întreprinderile fondate, însă nu sînt incluși în efectivul trimestrial de salariați.
- 4.3. Taxa pentru prestarea serviciilor de transport auto de călători pe teritoriul municipiilor, orașelor și satelor (comunelor) – 3,8 mii lei, lunar, pentru fiecare unitate de transport, în funcție de numărul de locuri : pînă la 8 locuri inclusiv-250 lei; -8 și mai multe locuri-500 lei, pentru o unitate de taxi-200 lei lunar.
- 4.4. Taxa pentru dispozitivele publicitare – 40,0 mii lei, 5% din Veniturile din vânzări ale serviciilor de plasare și/sau difuzare a anunțurilor publicitare prin intermediul serviciilor cinematografice, video, prin rețelele telefonice, telegrafice, telex, prin mijloacele de transport, prin alte mijloace (cu excepția TV, internetului, radioului, presei periodice, tipăriturilor), cu excepția amplasării publicității exterioare
- 4.5. Taxa pentru parcare - 13,6 mii lei, anual, 10 lei pentru 1 metru pătrat.
- 4.6. Taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii – 1090,0 mii lei
- 4.7. Taxa pentru cazare – 10,0 mii lei, 5% din venitul din vânzări a serviciilor prestate de structurile cu funcții de cazare.
- 5. Taxa pentru patenta de întreprinzător – 400,0 mii lei.** Calculul încasărilor pentru patenta de întreprinzător s-a întocmit conform cuantumului taxei lunare prevăzut în anexă la Legea nr.93-XIV din 15 iulie 1998 cu privire la patenta de întreprinzător.
- 6. Dividende primite de la cota parte a proprietății publice în societățile pe acțiuni încasate în bugetul local de nivelul I – 1800,0 mii lei.**
- 7. Încasările din arenda terenurilor și locațiunea bunurilor domeniului privat al UAT – 454,6 mii lei,** La estimarea încasărilor de la toate tipurile de locațiune a patrimoniului public ale autorităților APL, sa utilizat mărimea tarifelor de bază pentru chirie, prevăzute în anexa nr.9 la Legea bugetului de stat pe anul 2020 nr.172 din 19.12.2019, precum și deciziile consiliului or. Rezina privind mărimea tarifelor stabilite.
- 8. Plata pentru certificatele de urbanism și autorizările de construire sau desființare încasată în bugetul local de nivelul I - 5,5 mii lei**
- 9. Alte venituri încasate în bugetul local de nivelul I – 4,0 mii lei.**
- 10. Resursele atrase de instituțiile publice au fost estimate în mărime de 1660,8 mii lei, din care:**
 - 10.1.încasări de la prestarea serviciilor cu plată (142310) – 1110,8 mii lei, estimate în baza tarifelor pentru servicii propuse spre aprobare în anexa nr. 4 la proiectul deciziei;
 - 10.2.plata pentru locațiunea bunurilor patrimoniului public (142320) – 550,0 mii lei, estimată în baza contractelor privind chiria bunurilor proprietate publică.
- 11. Transferuri curente primite cu destinație speciala între bugetul de stat și bugetele locale de nivelul I pentru învățământul preșcolar în sumă de 16756,3 mii lei.**
- 12. Transferuri curente primite cu destinație generală între bugetul de stat și bugetele locale de nivelul I în sumă de 1730,1 mii lei , calculate în baza formulei aprobate prin Legea privind finanțele publice locale.**
- 13. Transferuri curente primite cu destinație speciala între bugetul de stat și bugetele locale de nivelul I pentru infrastructura drumurilor – 1691,9 mii lei.**

Structura veniturilor bugetului or. Rezina pe anul 2020 în valoare nominală și ca pondere în total este reflectată în tabelul de mai jos:

Tabel:

Denumire	Proiect 2020, mii lei	Pondere în total, %
I.Venituri,total	37542,5	100,0
Defalcări de la veniturile generale de stat	10500,0	28,0

Venituri proprii	5203,4	13,9
<i>inclusiv taxe locale</i>	<i>1555,3</i>	<i>4,14</i>
Resurse atrase de instituții	1660,8	4,4
Transferuri	20178,3	53,7

Toate veniturile bugetului orașului prognozate pe anul 2021 sunt reflectate în anexa nr. 2 la proiectul deciziei, resursele colectate de instituții sunt reflectate pe instituții și subgrupe de funcții în anexa nr. 5 la proiectul deciziei. Nomenclatorul tarifelor pentru serviciile prestate contra plată de instituțiile publice este propus spre aprobare în anexa nr. 4 la proiectul deciziei.

Cheltuieli

Competențele în efectuarea cheltuielilor pe domenii de activitate sunt delimitate prin legislația privind administrația publică locală și descentralizarea administrativă.

Resursele financiare disponibile sunt direcționate pe programe de importanță vitală, care ar permite soluționarea problemelor stringente, fără admiterea de datorii creditoare și blocaje financiare.

Cheltuielile (cu excepția celor efectuate din contul transferurilor cu destinație specială) s-au estimat în dependență directă de suma resurselor estimate.

La estimarea cheltuielilor aferente proiectului de buget pe anul 2021, instituțiile - beneficiari de alocații s-au condus de:

- actele normative și legislative, strategiile și programele care reglementează activitatea ramurilor (domeniilor) respective;
- angajamentele de cheltuieli asumate în anii precedenți cu impact financiar asupra anilor planificați (majorarea salariilor în anii precedenți, angajamentele contractuale cu donatori externi în cadrul proiectelor finanțate din surse externe);
- volumul veniturilor colectate de instituțiile bugetare;
- actele legislative și normative care reglementează aspectele referitoare la remunerarea muncii cu estimări a majorărilor salariale suplimentare la cele aprobate în anul 2020 și s-a ținut cont de reformele structurale pe domeniile respective care au acoperire financiară.

La estimarea mijloacelor pentru cheltuieli și pentru procurarea activelor nefinanciare, s-a mai ținut cont de cheltuielile efectuate în perioadele precedente pe fiecare articol în parte, de indicii de creștere a prețurilor de consum, de activitățile planificate de anumite instituții în anul viitor, precum și de necesitatea aplicării unui regim strict de economie, un accent deosebit fiind pus și pe îmbunătățirea procedurilor de achiziții publice.

Din bugetul or. Rezina vor fi finanțate 11 instituții publice, cu următoarea structură:

Structura instituțiilor publice întreținute din mijloacele bugetului orașului

Nr. d/o		numărul instituțiilor	numărul unităților
1	Autorități executive	1	41,5
2	Grădinițe	4	156,28
3	Biblioteci	3	3,75
4	Camine culturale	3	3,5
	Total	11	205,03

Cheltuielile bugetului orașului pentru anul 2021 se estimează la 37542,4 mii lei, ce este cu 5,01 puncte procentuale mai puțin decât a fost aprobat pe anul 2020.

Structura cheltuielilor bugetului orașului pe anul 2020 în aspect funcțional în valoare nominală și ca pondere în total se prezintă în tabela de mai jos:

Tabel:

Denumirea grupelor principale	Gr.pr.	Proiect 2020, mii lei	Pondere în total, %
1	2	3	4
Cheltuieli, total		37542,4	100,0
Servicii de stat cu destinație generală	01	6832,5	18,2
Servicii în domeniul economiei (drumurilor)	04	1691,9	4,5
Gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale	06	9843,0	26,2
Cultura, sport, tineret, culte și odihnă	08	1317,9	3,5
Învățământ	09	17857,1	47,6

Particularitățile cheltuielilor bugetului orasului pentru anul 2020

Proiectul bugetului or. Rezina pe anul 2021 a fost elaborat la cheltuieli pe bază de programe și performanță, aplicînd noua clasificare bugetară, aprobată prin ordinul Ministerului Finanțelor nr. 208 din 24.12.2015, precum și noua metodologie privind elaborarea, aprobarea și modificarea bugetului, aprobată prin ordinul Ministerului Finanțelor nr. 209 din 24.12.2015.

Mărimile alocațiilor propuse spre aprobare pentru anul 2021 sînt repartizate în anexa nr. 3 la proiectul deciziei bugetare pe grupe principale de cheltuieli, unde sunt specificate și resursele din care se vor finanța, precum și pe subprograme.

Prevederile proiectului de buget în aspect funcțional

Serviciile de stat cu destinație generală

La acest compartiment sunt atribuite mijloace pentru asigurarea activității autorităților executive (Administrația primăriei, contabilitatea centralizată, serviciul de deservire a clădirii administrative, Fondul de rezervă, apărarea națională) în sumă de 6832,5 mii lei. În această sumă sunt incluse plata îndemnizației consilierilor pentru participare la ședințele Consiliului orășnesc (112,8 mii lei).

Administrarea patrimoniului de stat (Dezvoltarea drumurilor)

La compartimentul respectiv se perconizează mijloace financiare în sumă de 1691,9 mii lei.

Gospodăria comunală și gospodăria de exploatare a fondului de locuințe

La compartimentul respectiv se perconizează mijloace financiare în sumă de 9843,0 mii lei, (inclusiv 783,0 mii lei pentru întreținerea sistemului de iluminat public stradal și 1500,00 mii lei pentru aprovizionarea cu apă și canalizare).

Cultura, sport, tineret, culte și odihnă

Cheltuielile pentru funcția dată sunt estimate pentru anul 2021 în sumă de 1317,9 mii lei.
Dezvoltarea culturii, care prevede desfășurarea activităților culturale
Sport, care include activitățile sportive și funcționarea echipei de fotbal.
Tineret, care prevede desfășurarea activităților pentru tineret.

Învățământul

La estimarea alocațiilor pentru compartimentul „Învățământ” s-a ținut cont de prevederile:

- Codului educației al Republicii Moldova nr.152 din 17.07.2014;
- Actelor legislative și normative care reglementează activitatea ramurii;

Cheltuielile pentru funcția de Învățămint sunt repartizate pe 4 gradinițe. Ele constituie 17857,10 mii lei și sunt acoperite din transferuri cu destinație specială de la bugetul de stat (16756,3 mii lei) cât și de mijloacele colectate de instituții (1100,8 mii lei).

Primarul or. Rezina

Tatarov Simion

Ex. Slivinskaya Tatiana